

Utszéli jogeset.*)

A cégbiróság és a hadinyereségadó. A hadinyereségadóról szóló 1916. évi XXIX. t. c.-nek 22. §-a kimondja, hogy a hadinyereség alá eső nyilvános számadásra kötelezett vállalatok, vagy egyesületek a hadinyereségadó kivetésének jogerőre emelkedése és az adó kifizetése előtt csak a pénzügyi hatóság engedélyével oszthatnak fel önkéntesen vagy alakulhatnak át más jogi személlyé. Ezen törvényes rendelkezés folytán valahányszor valamely nyilvános számadásra kötelezett vállalat felszámolásának bejegyzése kérelmezett a cégbiróságok a pénzügyi hatóságok tanusítványát kérték a feleltől.

Ezen tanusítvány vagy azt igazolta, hogy a hadinyereségadó kivetése jogerőre emelkedett és az adó kifizettetett, vagy pénzügyi hatóság hozzájárulását tartalmazta az adó kivetése és kifizetése előtt való feloszláshoz.

Az 1916. évi XXIX. t. c. hatályát az 1920. évi XXIII. t. c. 68. §-a az 1922. év végéig meghosszabbította.

A hadinyereségadó törvény és így annak fentebb idézett rendelkezése is tehát automaticae érvényét veszítette ezen törvényi rendelkezés folytán 1922. évi december hó 31-vel. Az 1922. évi XXIV. t. c. 53. §-a ezt kifejezetten meg is erősíti, kimondván, hogy az ezen törvény (társulati adó alaptörvény) életbelépésével a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok hadinyereségadója vonatkozólag eladdig érvényben volt törvények és szabályok hatálya megszűnik.

Ma már tehát a törvény értelmében az 1916. év előtti jogállapot áll fenn, vagyis a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok felszámolásának kérelmezésénél nincsen többé alapja és joga a cégbiróságnak arra, hogy a pénzügyi hatóságnak tanusítványát, vagy engedélyét követelje a feleltől.

Az 1916. évi XXIX. t. c. 22. §-a a többi hadinyereségadó §§-al együtt érvényét veszítette. *Ennek dacára a cégbiróságnak állandó gyakorlata az, még továbbra is, ma is, hogy valahányszor egy nyilvános számadásra kötelezett vállalat felszámolásának bejegyzése kérelmezettik, utasítja a kérelmező felet a pénzügyi hatóság tanusítványának becsatolására.*

A cégbiróságnak ezen eljárása nyilvánvalóan jogellenes és ideje volna, hogy három évvel a vonatkozó törvényes rendelkezés életbelépése után már a törvényt alkalmazó bíróságok is tudomást szerezzenek az alkalmazandó jogszabályról.

Megjegyzendő, hogy a jogellenességet még a pénzügyi hatóságok tetézik azzal, hogy a vonatkozó tanusítványt a hadinyereségadó kivetésének jogerőre emelkedéséről és kifizetéséről csak az esetben adják ki, ha az összes *egyéb adók* is befizetést nyertek, — ami ugyancsak minden jogalap nélküli önkényes eljárás.

Dr. Gl. A.

*) E rovatban szívesen beszélünk meg előfizetőink köréből hozzánk intézett kérdéseket, amelyekben a magánjog és hiteljog körébe vágó *közérdekű* eseteket adnak tudunkra.